



CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Familia, Biserica și Școala (II)

Anul școlar 2019-2020 debutează în această săptămână. Emoțiile animă pe toți cei implicați: elevi, părinții și rudele acestora, profesori și comunitate.

Cât privește pe elevi, în rândul acestora pot fi observate câteva atitudini diferențiate în funcție de categoria educațională.

Astfel, putem descifra o emoție firească, neprefăcută pe chipurile și în sufletele școlărilor din ciclul primar. Încă, pentru ei, prima zi de deschidere, cât și parcursul întregului an școlar, mai păstrează un fior curat, de descoperire. Dorința de cunoaștere, atracția noilor cunoștințe împărtășite, cu măiestrie, de învățător, fascinează și animă inima și mintea lor spre o continuă căutare. Tocmai de aceea ei așteaptă, cu nerăbdare, următoarea zi de școală.

Odată cu accederea în gimnaziu și, mai apoi, în liceu atitudinea se schimbă. Parcă a dispărut aerul magic. Factorii care concură la această stare sunt diverși.

Aici putem socoti ca important, pe baza multiplelor cercetări întreprinse în ultimul deceniu, mirajul adus de interacțiunea cu ceea ce înseamnă universul gadget-urilor (telefoane inteligente, tablete etc.) care-i închid pe mult prea tinerii utilizatori într-o lume ruptă de ceea ce înseamnă realitatea imediată. Consecințele nu întârzie să apară, să se manifeste. Dispare, încet, încet aspirația tinerilor după adevărata cunoaștere, se erodează profund ierarhia valorilor, ceea ce duce la slăbirea voinței în urmarea unor principii de viață. Apoi, abundența de informații care sunt vehiculate în acest mediu plasează ca neinteresante conținuturile și modalitățile tradiționale de transmitere a cunoștințelor, din sistemul școlar.

Acestora li se adaugă și contextul în care se desfășoară astăzi demersul instituțional-școlar. Multiplele transformări care s-au produs în sistemul educațional de la noi, în decursul ultimelor trei decenii, nu au generat rezultate mulțumitoare pentru societate. Examenale desfășurate la sfârșitul ciclurilor gimnaziale și liceale evidențiază procente slabe de promovabilitate. De asemenea, notele obținute nu sunt dintre cele care să demonstreze

o bună asimilare a cunoștințelor. Tocmai de aceea și barometrele de măsurare sociologică raportează proporții ridicate de dezaprobare în rândul populației, care receptează ca negativ modul în care este gestionată politica educațională de la noi din țară.

Aici trebuie să intervină ceilalți actori menționați: părinți, profesori și comunitate, între care, un loc central îl ocupă Biserica, prin preoții ei.

Părinților le revine un rol extrem de important. Grija pentru câștigarea celor necesare traiului îi aduc, adeseori, în situația de a nu mai participa, în chip activ, la procesul educațional al copiilor lor. La criza sistemului ei răspund cu procurarea unor ore în particular, în încercarea de a suplini lipsurile din școală.

Tocmai de aceea e nevoie de o resetare a atitudinii.

Autorul biblic ne îndrumă cu următoarele cuvinte: „Să le întipărești [poruncile lui Dumnezeu] fiilor tăi și să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula.” (Deuteronomul 6, 7).

Profesorilor le revine sarcina de a le transfera copiilor informațiile din manuale într-un chip cât mai atractiv posibil, tocmai pentru ca aura de mister și de bucurie să fie cât mai prezentă.

În sfârșit, Biserica vine să aureoleze tot acest efort al demersului educațional, conștientizându-ne de conlucrarea noastră cu Dumnezeu. Tocmai din această cauză, la fiecare început de an școlar, preotul, împreună cu elevii, cu părinții și cu profesorii se plasează, prin rugăciune, sub binecuvântarea Celui de Sus: *Doamne, Dumnezeul nostru, Care cu chipul Tău ne-ai cinstit pe noi oamenii și ne-ai îmbrăcat cu voie de sine stăpânitoare; Cel care ai intrat în Biserică la înjumătățirea Praznicului și ai învățat pe oameni, încât se mirau popoarele și ziceau: De unde știe Acesta Scriptura, nefiind învățat? Și David grăiește: Veniți, fiilor, ascultați-mă pe mine și vă voi învăța pe voi frica Domnului. Cel ce ai învățat pe Solomon*

Continuare în pagina 2

Pr. Filip ALBU

PREDICA

Crucea scară către cer

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci

„Zis-a Domnul: Nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea.” (Ioan 3, 13-17)



Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci ocupă un rol deosebit în șirul pericopelor evanghelice care parcurg anul bisericesc, fiind o duminică specială care ne pregătește de marele praznic al Înălțării Sfintei Cruci.

Textul Evangheliei Duminicii dinaintea Înălțării Sfintei Cruci ne prezintă un fragment scurt, dar plin de învățături, dintr-o convorbire pe care Mântuitorul a avut-o cu Nicodim, un fariseu mânat de dorința de a cunoaște adevărul despre Iisus, neștiind că această întâlnire de taină îl va întoarce o dată pentru totdeauna din întunericul necunoștinței spre lumina adevărului. Cu alte cuvinte, Mântuitorul Iisus Hristos se descoperă celui care Îl caută și vrea să stea de vorbă cu El, pentru că „Dumnezeu nu a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să se mântuiască prin El” (Ioan 3, 17). Dar, pentru a ajunge fiecare dintre noi să ne mântuim sufletul, este nevoie să mergem pe această cale a întâlnirii noastre cu Fiul Omului, Cel care s-a pogorât din cer ca să ne înalțe la cer. Această cale, această scară spre cer, este Crucea. O cale pe care suie El, mai întâi, dar pe care suntem chemați să ne suim și noi, pe urmele Lui. Este scara lui Hristos și scara noastră deopotrivă. Și tocmai la ea se referă Mântuitorul în textul Evangheliei, când, fără legătură aparentă cu cele de până atunci, se referă la Moise care

a înălțat șarpele în pustie: „Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 14-15).

Episodul șarpelui de aramă cu stâlpul pe care acesta a fost înălțat de Moise la porunca lui Dumnezeu (Numerii 21, 6-9) este una dintre cele mai importante prefigurări ale Crucii în Vechiul Testament. Semnificația aceluia moment este explicată foarte frumos de Sfinții Părinți: „Tot ca figură și ca semn a fost și ridicarea Crucii aceleia făcute împotriva șerpilor care mușcau pe fiii lui Israel, pentru mântuirea celor ce aveau să creadă că încă de atunci s-a propovăduit moartea șarpelui și mântuirea celor mușcați și care se refugiau la Cel Care avea să fie răstignit” (Sfântul Iustin Martirul și Filosoful, Dialogul cu iudeul Trifon). Sfântul Ioan Gură de Aur spune că această vindecare a oamenilor care erau mușcați de șerpi era o preînchiptuire a Crucii Mântuitorului Iisus Hristos. În acest sens: „Nu vedeți potrivirea chipului cu adevărul? Atunci evreii au scăpat de moarte, dar de o moarte temporală; acum credincioșii sunt scăpați de moartea veșnică. Atunci șarpele înălțat în aer vindeca mușcăturile șerpilor; Iisus vindecă rănila pe care le face dragonul duhovnicesc (diavolul).

Continuare în pagina 2

Pr. Mihai OPREA

Din sumar

▶ Noi doctori în Teologie la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad
pagina 3, F.A.

▶ Știri
pagina 4

Crucea scară către cer

Urmare din pagina 1

Acolo, cel ce privea cu ochii trupului era vindecat; aici cel ce vede cu ochii sufletului se ușurează de toate păcatele sale. Acolo spânzura un chip de aramă, care reprezenta un șarpe; aici trupul Domnului pe care l-a format Duhul Sfânt. Acolo, un șarpe mușca și un șarpe vindeca; aici moartea biruiește moartea și moartea dăruiește viață”.

Așadar, șarpele de aramă al lui Moise dădea viața pământească; Iisus înălțat pe Cruce oferă viața veșnică. Crucea, cu Cel răstignit pe ea, devine astfel dătătoare de viață lumii. Dar este de precizat un lucru: ca să ai viață, nu e suficient să privești numai la Cruce și la Iisus răstignit pe ea, ci trebuie să și crezi în puterea ei. Așadar, și în Vechiul Testament se vindecau numai aceia care priveau la șarpe. Șarpele ca instrument de salvare exista, dar cei care nu voiau să privească la el mureau. Hristos Cel înălțat pe lemnul Crucii poate fi văzut de către oricine, dar numai aceia trăiesc, care cred în El.

Prin moartea Sa, Hristos Domnul a biruit păcatul și moartea, iar prin Învierea Sa din morți a arătat slava Crucii ca fiind slavă a iubirii Sale jertfelnice, sfînșitoare și de viață făcătoare. De aceea, cântăm noi în fiecare Duminică: „*Iată, prin cruce, a venit mântuire la toată lumea*”. Crucea devine o scară pentru toată lumea, o scară a ambelor sensuri deopotrivă, scară pe care când cobori, te înalți, moartea și înviere prin nașterea din apă și din Duh, adică Sfânta Taină a Botezului, la care face și Mântuitorul în convorbirea cu Nicodim. Există însă și un al doilea înțeles al scării, Crucea, care nu îl contrazice pe el dintâi. Iar acest înțeles este legat de Maica Domnului, cea care este și ea o scară cu ambele sensuri. Pentru că dacă Fiul lui Dumnezeu S-a coborât, făcându-Se Om, prin Maica Domnului, El S-a suit la cer cu umanitatea pe care a luat-o din pântecul ei. Iar dacă prin Eva cea veche ne-a adus blestem și moarte, Maica Domnului sau Eva cea nouă ne-a adus binecuvântare și viață veșnică. Dar, Maica Domnului nu este numai „scară pentru Dumnezeu” ci și scară pentru fiecare dintre noi, cei care voim să ne suim la Dumnezeu. Maica Domnului a devenit modelul nostru pe calea înălțării la cer, prin faptul că ne-a precedat, spunându-se pe drept cuvânt că Născătoarea de Dumnezeu este, prin excelență, chipul creștinului desăvârșit.

Așadar, Crucea este semnul iubirii, pe care trebuie să ni-l însușim pentru a putea trece peste toate problemele și ispitele vieții, urcând spre Dumnezeu și întâlnindu-ne cu el în peștera sufletului nostru: „Pentru că Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

Familia, Biserica și Școala (II)

Urmare din pagina 1

Înțelepciunea, Dumnezeu al tuturor; Cuvântule, Împărate al tuturor, deschide sufletul și inima, gura și mintea robilor Tăi (N), ca să priceapă și să învețe și să facă voia Ta; și-ți ferește pe dânșii de toată ispita diavolească, păzindu-i în toate zilele vieții lor, și făcându-i să sporească totdeauna în toate poruncile Tale, cu rugăciunile precuratei Maicii Tale și ale tuturor sfinților Tăi. Că Tu ești cercetătorul sufletelor și al trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Tatălui și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Cu această nădejde să pășim toți în acest nou an școlar, fiind mereu conștienți că numai implicarea activă, bine gândită și plasată sub umbrirea luminoasă a lui Dumnezeu va rodi în timp, în copiii noștri.



Maica Domnului - icoană a Bisericii și ajutor al mântuirii noastre

Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile. (Luca 1,48)

Maica Domnului nu și-a așternut în scris gândurile, nici iubirea ei pentru Dumnezeu și Fiul ei, nici durerile sufletului în vremea Răstignirii Domnului Iisus Hristos, pentru că nu le-am fi putut înțelege – iubirea ei pentru Dumnezeu e mai puternică și mai tare decât iubirea heruvimilor și a serafimilor. Chiar dacă viața Maicii Domnului e învăluită într-o tăcere sfântă, Bisericii i-a dat Domnul să cunoască faptul că iubirea ei îmbrățișează întreaga lume. Ea viază în ceruri și vede neîncetat slava lui Dumnezeu, dar nu ne uită nici pe noi, cei care avem trebuință de-al ei ajutor. Acoperă cu milostivirea ei tot pământul și toată suflarea omenească.

Pe Precurata Sa Maică, Domnul Iisus Hristos ne-a dăruit-o, fiind bucuria și nădejdea noastră. Ea este Maica noastră după duh și, ca om, este aproape de noi după fire. Pilda vieții ei constituie pentru credincioșii creștini o „candelă aprinsă”. Ei ne adresăm în rugăciunile noastre, pe ea o lăudăm și o cinștim, însă suntem datori să-i urmăm dragostea și devotamentul față de Mântuitorul Iisus Hristos. Precinstirea pe care o acordăm Maicii Domnului este

după voia lui Dumnezeu și de această precinstire dată Maicii Se bucură Fiul, iar mărirea ce se dă Fiului trebuie să se reverse asupra Maicii Sale, de aceea cu adevărat o fericesc toate neamurile și toată făptura o preainalță. „Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (Ioan 14,6) ne spune Mântuitorul. Asemenea, nimeni nu poate ajunge la milostivirea lui Hristos dacă nu o cheamă în rugăciune pe Maica Domnului.

În vreme ce pentru Domnul nostru Iisus Hristos avem un dublu sentiment, de iubire pentru Mântuitor dar și de teamă pentru Judecător, pentru Maica Domnului nu avem decât un sentiment de iubire, pentru că este pururea rugătoare pentru noi. Pentru viața ei sfântă și pentru faptele dumnezeiești săvârșite prin ea este adânc călăuzitoare, ocrotitoare și rugătoare pentru tot neamul omenesc.

Maica Domnului este icoană a Bisericii care se roagă și care îndeamnă la rugăciune și la ascultare: „Faceți orice vă va spune” (Ioan 2,5), adică păziți poruncile Lui „și toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi” (Matei 21,22). Se roagă lui Hristos și mijlocește pururea pentru noi. Ea este întruparea evlaviei, exemplul vieții ei trăite în rugăciune fiind urmat de credincioși. Maica Domnului este luată drept

model pentru curajul deciziilor, pentru sinceritatea mărturiilor și pentru cumpătarea în păstrarea tăcerii.

Așa cum obișnuim să ne bucurăm la Nașterea Mântuitorului, tot așa trebuie să ne bucurăm și la nașterea Maicii lui Hristos deoarece, când o slăvim pe Maică, noi pe Fiu Îl slăvim, iar când Îl preamărim pe Fiu, pe Maică o preamărim.

Pe Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria o cinștim și ca pe „Maică a Vieții”, căci ea L-a născut pe Cel Care este Viața cea adevărată și izvorul vieții (Ioan 1,4). Maica Domnului este modelul suprem al vieții noastre în Hristos.

Toate acestea conturează sau, mai bine zis, zugrăvesc icoana aceleia căreia Sfânta noastră Biserică i se adresează la Sfânta Liturghie astfel: „Pe Preasfânta, Precurata, Preabinecuvântata, mărita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții să o pomenim”.

În lumina paginilor Sfintei Scripturi și după tradiția Bisericii, Maica Domnului, este „nor prealuminat” care apără, ocrotește și miluiește pe toți cei ce ridică rugăciuni către ea, că poate toate câte voinște.

(doxologia.ro)

Misiune religioasă în parohia ortodoxă română din orașul Fulda (Bavaria - Germania)

Diaspora românească este o realitate incontestabilă în întreaga lume occidentală, și, prin urmare, și în spațiul german. În toate așezările umane mai compacte s-au grupat și românii ortodocși din Germania. La mijlocul secolului trecut emigrația românească avea mai mult cauze politice, românii încercând să scape din lagărul așa-zis socialist, refugiindu-se în lumea liberă din Occident. Dar, în ultimele decenii s-a putut observa un exod al românilor, de toate profesiile, în spațiul european apusean, pentru o mai bună afirmare în plan profesional, pentru condiții de muncă mai bune și desigur, nu în ultimul rând, pentru un trai mai îmbelșugat, decât îl putea oferi acestora România.

Dacă în secolul trecut românii s-au așezat în Germania în marile metropole sau în jurul acestora ca: München, Frankfurt, Freiburg im Breisgau, Berlin, Stuttgart, Hamburg etc., în ultimele decenii românii au ales să trăiască și în orașele mai mici, dar, ospitaliere, în care au căutat să-și găsească un loc de viață și de muncă. Prin urmare, aceștia au dus cu ei și identitatea lor creștină ortodoxă, pe care au simțit nevoia să o afirme chiar mai accentuat, decât o făceau aceasta

în România.

Așa se explică numărul mare de parohii ortodoxe române existente în Germania, aflate sub jurisdicția Mitropoliei Ortodoxe Române a Germaniei, Europei Centrale și de Nord cu sediul la Nürnberg. Numărul parohiilor existente în cadrul acestei Mitropolii depășește cu mult cifra de o sută.

Dintre parohiile mai recent înființate în Germania se află și Parohia ortodoxă română cu hramul „Înălțarea Domnului” și „Sfântul Ierarh Bonifație”, din orașul german Fulda, parohie înființată în anul 2016, aflată sub păstoria tânărilor și vrednicului preot Viorel Dîrdîiac. Această parohie este tânără nu numai prin data înființării ei, ci și prin membrii parohiei care în majoritatea lor covârșitoare sunt tineri, între 25 și 55 de ani. Mulți dintre aceștia sunt medici și implicați activ în bunul mers al parohiei: cântarea de strană, Consiliul și Comitetul parohial, precum și în alte activități bisericesti, sub coordonarea vrednicului Preot Viorel Dîrdîiac.

În Duminica a zecea după Rusalii, în 25 august 2019, credincioșii acestei parohii au avut bucuria de a avea în mijlocul lor pe Preotul Prof. Univ. Dr. Ioan Tulcan, de la

facultatea de teologie din Arad, care a slujit împreună cu preotul paroh al acestei parohii și a rostit cuvântul de învățătură legat de textul evanghelic citit la Sfânta Liturghie despre vindecarea fiului lunatic (cf. Matei 17, 14-23). Părintele Tulcan a evidențiat în cuvântul său, virtuțile pe care le-a manifestat tatăl îndurerat din Evanghelie, pentru fiul său grav bolnav. Între aceste virtuți au fost menționate următoarele: dragostea jertfelnică și responsabilă a tatălui pentru fiul său; smerenia sa, rugăciunea stăruitoare, speranța în ajutorul lui Iisus Hristos și credința sa puternică în Cel Care S-a dovedit a fi ultima sursă de ajutor pentru el și fiul său. Aceste virtuți ale tatălui din Evanghelia acestei duminici sunt deosebit de grăitoare pentru fiecare părinte, pentru toți credincioșii, care caută ajutor, izbăvire, vindecare și mântuire.

Această duminică a fost asemenea unei oaze duhovnicești, în care cu toții, preoți și credincioși ai parohiei ortodoxe române din Fulda, s-au bucurat și înviorat duhovnicește sub lumina harului lui Iisus Hristos, Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre.

Rep.

Noi doctori în Teologie la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad

Zilele de 2 și 3 septembrie 2019 au adus, pentru Școala doctorală a Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul universității „Aurel Vlaicu” din Arad, susținerea a noi patru teze de doctorat elaborate la disciplinele Teologie Dogmatică și Drept canonic.

Astfel, în prima zi și-au prezentat demersurile de cercetare, în aria teologiei dogmatice, doi candidați. Din comisia de evaluare au făcut parte părinții profesori: Constantin Rus, ca președinte, iar ca membri Ștefan Buchiu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București; Nicolae Răzvan Stan, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Craiova; Ioan Tulcan, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

Cea dintâi prezentare a aparținut dlui. Vasile Suci, proiectul de cercetare fiind intitulat: *Eclesiologia ortodoxă în gândirea lui Paul Evdokimov și valoarea ei ecumenică*, lucrare elaborată sub îndrumarea științifică a Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja. Din aprecierile coordonatorului evidențiem următoarele: „Autorul reușește să ofere o viziune unitară asupra eclesiologiei lui Paul Evdokimov, conturând obiectiv contribuția semnificativă a acestuia la teologia ortodoxă și cea ecumenică pe fundalul provocator al celei de-a doua jumătăți a secolului al XX-lea. Autorul ne oferă o sinteză și o analiză coerentă a operei și gândirii teologului rus, contextualizând contribuțiile acestuia și sesizând caracterul original, îndrăzneț, conciliator și poetic al scrierilor sale”.

Cea de-a doua teză a fost elaborată de ieromonahul Iulian-

Nicolae (Nectarie) Arvai, fiind intitulată: *Conceptul de îndumnezeire în Filocalia românească*, elaborată sub îndrumarea științifică a Pr. Prof. Dr. Ioan Tulcan. Coordonatorul lucrării a apreciat că: „Prezentul proiect de doctorat reprezintă o altă realizare academică importantă, din cadrul Școlii Doctorale arădene. Râvna autorului acestei lucrări este apreciabilă și constantă, reușind să scoată la lumină valențe și coordonate ale unei teme atât de largi, cum este aceea a îndumnezeirii, pe de o parte, precum și faptul, că prezintă această temă, sprijinindu-se pe bogăția teologică și duhovnicească a Filocaliei românești, pe de altă parte. Lucrarea de față se înscrie în necesitatea teologică, duhovnicească și academică evidentă, de a surprinde prospețimea și actualitatea mesajului teologic viu, reconfortant al Tradiției vii a Bisericii, așa cum este exprimată aceasta în Filocalia românească, și care deschide perspective largi nevoii omului de speranță și comuniune în vremea noastră”.

Ziua de marți a fost rezervată disciplinei Dreptul canonic. Comisia a fost formată din părinții profesori: George Grigoriță, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București; Irinie Marga, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Andrei Șaguna” din Sibiu; Lucian Farcașiu, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

Prima lucrare a aparținut Arhim. drd. Cătălin (Calinic) Constantin Drăghici, fiind circumscrisă temei: *Opera canonică a Sfântului Ioan Postitorul. Importanța ei pentru sistematizarea Breptu-*



lui bisericesc ortodox. Această cercetare doctorală s-a făcut sub îndrumarea științifică a Pr. prof. univ. dr. Constantin Rus. Din referințele coordonatorului s-au reținut următoarele: „Studiul asupra canoanelor acestui Sfânt Părinte al Bisericii Ortodoxe constituie o importantă contribuție la canonicistica orientală, îndeosebi în sfera analizării și reconsiderării izvoarelor canonice vechi orientale, patrimoniu comun atât pentru dreptul canonic ortodox cât și pentru cel catolic oriental. Din această cauză, proiectul de cercetare de mai sus are un întreg scop în structurare și dezvoltarea ei: istoric, juridico-canonic și teologic. Scopul istoric este acela de a vedea sincron și diacronic locul pe care îl ocupă aceste canoane în cadrul izvoarelor de drept, fiind evidențiate diferențele care există între canoanele sinodale și canoanele acestui Sfânt Părinte, precum și modul în care diverși canoniști ortodocși le-au considerat în cadrul legislației ortodoxe. Scopul juridico-canonic este acela de a vedea felul în care au fost sistematizate aceste canoane în

colecțiile canonice ortodoxe vechi și moderne, prezentându-se pentru fiecare colecție în parte un mic rezumat istoric referitor la autor și la timpul compunerii și stabilindu-se, totodată, influența pe care aceste colecții le-au avut asupra legislației canonice posterioare, iar scopul teologic este acela de a vedea natura acestor norme în întregul sistem teologic.”

A doua lucrare de doctorat prezentată, intitulată: *Calitățile umane - condiție fundamentală privind alegerea și admiterea candidaților la preoție, după dreptul canonic ortodox și cel romano-catolic. Dispoziții canonice și perspective pastorale*, a fost elaborată de Protos. Drd. (Teodor) Lucian Vid, sub îndrumarea științifică a Pr. prof. univ. dr. Constantin Rus. În referatul coordonatorului se arată că: „Preoția instituită de Mântuitorul Hristos are propriile sale cerințe, la care trebuie să se supună cei care aspiră la ea. Aceste cerințe sunt de natură diferită și autorul a ales să fie interesat de condițiile personale specifice privind calitățile umane. Ce calități umane sunt așteptate de la candidați în

scopul admiterii lor la preoție? În ce sens ar trebui să fie înțelese aceste condiții? Cum s-a ajuns să se vorbească despre aceste calități în legislația Bisericii noastre? Care sunt condițiile și modalitățile care trebuie aplicate astfel încât candidații, la momentul admiterii lor în preoție, să fie înzestrați cu calitățile umane cerute de natura preoțească? Proiectul de cercetare privind contribuția la cultura vocațiilor preoțești în Biserică va consta în examinarea îndeaproape a acestor întrebări și oferirea de răspunsuri pertinente.” La aceste evenimente academice au fost prezenți, în data de 2 septembrie, ierarhii arădeni ÎPS Arhiepiscop Timotei Sevițiu și PS Episcop vicar Emilian Crișanul, părintele decan, pr. Cristinel Ioja mulțumindu-le ierarhilor pentru prezență și susținerea demersurilor întreprinse în cadrul Facultății de Teologie din Arad, evidențind, totodată, bucuria colaborării cu centre teologice de prestigiu din țară, mulțumindu-le membrilor comisiilor pentru prezență și efortul depus.

F.A.



Răsfățul peste măsură – uciderea premeditată a sufletului copilului

Greutățile întâmpinate în familie – mai bine în lipsuri decât în belșug! – sunt de preferat și mai sănătoase pentru copil. Vai de el dacă îl creștem în bogăție, înconjurat de servitori și răsfățat. Răsfățul peste măsură, împlinirea tuturor dorințelor sale reprezintă una dintre greșelile cele mai grave în procesul educației. Se spune că maimuțele, în momentele de

dragoste și tandrețe pentru puii lor, îi strâng uneori atât de tare la piept, încât îi sugrumă. Tot așa procedează și părinții lipsiți de judecată, care, răsfățându-și copiii, îi omoară duhovnicește.

Copilului răsfățat îi lipsește capacitatea autocontrolului. El crește un egoist, predispus la mânie și iritare. Seneca susținea că sentimentul mâniei nu se

poate dezvolta la om decât dacă este crescut în răsfăț: cel căruia nu i s-a refuzat niciodată nimic în copilărie, căruia mama grijulie îi ștergea lacrimile tuturor capriciilor și îi îndeplinea întotdeauna și fără să ceară orice dorință, nu va ști să ierte insulta adusă.

Este necesar să avem simțul măsurii și să știm când să le facem copiilor ca-

douri sau să le oferim dulciuri. Vom analiza care dintre cererile și rugămintele lor trebuie acceptate sau refuzate în mod categoric.

(Nikolai Evgrafovici Pestov, *Cum să ne creștem copiii. Calea spre desăvârșita bucurie*, Editura Sophia, București, 2005, p.120-121)

ȘTIRI

Mesajul PF Părinte Patriarh Daniel la începutul anului școlar 2019-2020

Cu dragoste părintească, binecuvântăm pe toți elevii, părinții și cadrele didactice din învățământul preuniversitar, la începutul anului școlar 2019-2020.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2019 ca An omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari). Prin această inițiativă, s-a dorit evidențierea faptului că satul este spațiul în care s-au format și păstrat, de-a lungul timpului, multe dintre valorile spirituale, culturale și identitare, transmise până în zilele noastre.

În acest sens, relevant este modelul scriitorului și dascălului Ion Creangă, cel care a valorificat resursele sufletești ale țaranului român și a îmbinat armonios dragostea pentru copii cu darul povestirii: „Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea este veselă și nevinovată și drept vorbind, acesta-i adevărul” („Amintiri din copilărie”, capitolul II).

Satul românesc nu mai este astăzi ce era cu mai mulți ani în urmă. În multe sate, locurile natale sunt părăsite de către generațiile tinere, mulți elevi provin din familii dezavantajate din punct de vedere economic, accesul la educație este limitat, iar solidaritatea dintre oameni este tot mai redusă, sătenii înstrăinându-se de propriul pământ și de propria lor identitate.

Biserica Ortodoxă Română susține educația în mediul rural, organizând proiecte de prevenire și corectare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii, așa cum este Proiectul Alege Școala! (etapele IV, V și VI), organizat în parteneriat cu Fundația World Vision România.

Totodată, prin continuarea Programului catehetic Hristos împărțit copiilor, prin organizarea de tabere și activități educaționale, Biserica dorește să încurajeze copiii și tinerii să-și trăiască viața în comuniune de iubire cu Dumnezeu și oamenii, după îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Drept aceea să urmărim cele ale păcii și cele ale zidirii unuia de către altul” (Romani 14, 19). Acolo unde există cooperare strânsă între preot, primar și învățător, se creează speranță mai multă și comuniune spirituală mai intensă.

Astăzi, atât în mediul rural, cât și în mediul urban, Familia, Biserica și Școala sunt chemate să ofere copiilor și tinerilor ajutorul necesar dezvoltării lor atât în plan personal, cât și comunitar, să cultive libertatea, responsabilitatea și demnitatea persoanei umane, într-o lume marcată profund de individualism și secularizare.

Cu prilejul începutului anului școlar 2019-2020, ne rugăm Mântuitorului nostru Iisus Hristos, „Învățătorul și Domnul” (Ioan 13, 13), să lumineze și să umple de pace și bucurie sufletele copiilor și tinerilor, precum și ale părinților, învățătorilor și profesorilor care îi ajută pe elevi să fie o binecuvântare pentru poporul român, pentru prezentul și viitorul României!

Lansarea cărții „270 de ani spre Cer” în Parohia Galșa

Într-o atmosferă de-a dreptul feerică, la crucea de hotar de pe dealul de deasupra Galșei, a fost lansat duminică seara volumul de studii și articole „270 de ani spre cer”, îngrijit de către părintele paroh Lucian Adorian Trif și de către prof. Eugenia Groșan, directorul Colegiului Național „Elena Ghiba Birta”, totodată și fiică a locului.



Inedita lansare de carte, considerată de către poetul Vasile Dan, președintele filialei arădene a Uniunii Scriitorilor de România, ca fiind cea mai mare și mai spectaculoasă la care a participat în ultimii ani, a adunat în poienița de sub crucea din deal peste 300 de gălșeni și de invitați de seamă din județ și chiar din străinătate. Alături de părintele paroh Adorian Trif, gazdele evenimentului au fost primarul Șiriei, Valentin Bot, alături de consilierul județean Garofița Popa, care au reușit să transforme poienița de sub cruce într-un loc excelent pentru o lansare de carte, amenajat cu un cort încăpător, scaune pentru toată lumea, sonorizare, pliante, mape etc.

Apariția editorială a fost prilejuită de aniversarea a 270 de ani de la târnosirea actualei Biserici ortodoxe din Galșa, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, eveniment petrecut în anul 1749.

Deschizând lucrările manifestării de ieri, ÎPS Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, a vorbit despre satul românesc și despre așezarea acestuia în centrul preocupărilor Patriarhiei Ortodoxe Române pentru anul în curs, felicitându-i pe gălșeni cu ocazia acestei frumoase aniversări. Chiriarhul a făcut și o scurtă prezentare a cărții, prin prisma strădaniilor de punere în lumină a virtuților satului românesc în acest an omagial.

La rândul său, PS Dr. Siluan Manuilă, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria a evidențiat frumoasa preocupare a tuturor oamenilor de știință și cultură implicați în elaborarea volumului „270 de ani spre cer”. Președintele Consiliului Județean Arad, Iustin Cionca, a vorbit despre bogăția economică și culturală a localităților podgorene, subliniind hărnicia locuitorilor din comuna Șiria și felicitându-i pentru cei 270 de ani scurși de la târnosirea actualei biserici ortodoxe din Galșa.

Mai departe, moderatoarea evenimentului, prof. Eugenia Groșan, le-a dat cuvântul tuturor celor care au publicat articole științifice sau culturale în volumul despre Galșa, fie ei oameni ai locului sau invitați. Am remarcat, cu deosebită plăcere, faptul că majoritatea gălșenilor s-au prezentat la eveniment îmbrăcați în minunatele costume naționale podgorene, în frunte cu doamna consilier județean Garofița Popa și cu soția primarului Valentin Bot.

La sfârșitul lansării de carte, un grup de elevi din Galșa au recitat câteva poezii în grai popular, spre deliciul asistenței. A urmat un recital de muzică folk și o agapă oferită de către deosebit de primitoarele gazde gălșene, în mirifica poienița de la crucea din deal, aureolată de amurgul soarelui acestui frumos început de septembrie.

Bucurie duhovnicească în Parohia Galșa din Arhiepiscopia Aradului

În Duminica a 11-a după Rusalii, la începutul Anului bisericesc, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Galșa, județul Arad a aniversat 270 de ani de la târnosire. Cu acest prilej Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Înaltpreasfințitul Părinte Timotei



Arhiepiscopul Aradului alături de Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului și de Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul ortodox român al Ungariei și locțiitor al Episcopiei Dacia Felix înconjurați de un sobor de preoți și diaconi în prezența autorităților județene și locale precum și unui număr însemnat de credincioși dintre care foarte mulți fii ai satului Galșa plecați în alte părți. La sfârșitul slujbei, s-a oficiat o slujbă de pomenire pentru ctitorii, slujitorii și binefăcătorii sfântului dar și pentru Maria și Toader Mic, părinții Preasfințitului Lucian.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a mulțumit ierarhilor, preoților, membrilor organismelor parohiale și credincioșilor pentru invitația la sărbătorirea în comun a 270 de ani de la sfințirea bisericii, urându-le pe mai departe mult spor în întreaga lucrare, având convingerea în posibilitatea tuturor fiilor satului de a realiza valorile cerute de societatea de azi urmând îndemnul spre aceasta în modul de a omagia satul românesc, mai ales în acest an al Centenarului instaurării Administrației Românești în aceste părți de țară.

În continuare a fost prezentată cartea „270 de ani spre cer” editată sub coordonarea părintelui paroh Adorian Lucian Trif și a doamnei profesoare Eugenia Groșan care au cules mărturii și mărturisiri despre localitatea Galșa. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei a conferit domnului primar al comunei Șiria, Valentin Bot și doamnei profesoare Eugenia Groșan acte de cinstire în semn de apreciere pentru activitatea administrativ-gospodărească dar și culturală în comuna Șiria.

Totodată Părintele Episcop Lucian i-a oferit părintelui paroh o Evanghelie, un epitaf și o candelă iar părintele paroh le-a oferit daruri celor trei ierarhi. Pentru Preasfințitul Lucian satul Galșa din județul Arad este un loc cu însemnătate deosebită deoarece este localitatea natală a tatălui dânsului, Toader, motiv pentru care ierarhul a dorit să fie în mijlocul comunității din Galșa la evenimentul aniversar alături de fiii satului.

„Sunt bucuros și emoționat că în Anul omagial al satului românesc slujesc prima Sfântă Liturghie din noul an bisericesc în biserica «Adormirea Maicii Domnului» din Galșa care în acest an împlinește 270 de ani de la târnosirea ei. Sunt emoționat pentru că am venit în Betleemul tatălui meu. Tatăl meu Teodor s-a născut la Galșa, a fost botezat în această biserică, a copilărit aici, a cântat în corul bisericesc al acestei parohii și a contribuit la înfrumusețarea acestei biserici. În cadrul Sfintei Liturghii i-am pomenit și pe părinții mei, Teodor și Maria. De aceea emoția este mare pentru că vin pe meleagurile părinților mei. Galșa și Pâncota sunt cele două localități unde s-au născut părinții care m-au crescut și m-au format din toate punctele de vedere. Îmi mulțumesc lui Dumnezeu pentru această duminică frumoasă, pentru acest început de an bisericesc petrecut în mijlocul credincioșilor din satul Galșa, satul natal al tatălui meu”, a mărturisit Preasfințitul Părinte Lucian.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.